

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cursus Theologico-Moralis

Ad usum Tyronum elucubratus, Et in Quotidianis Prælectionibus
Quoad ea, quæ Moralis Theologia disputat De Sacramentis, & Censuris

Viva, Domenico

Patavii, 1723

Art. II. Quandonam conferri possit absolutio sub conditione, aut differri?

urn:nbn:de:hbz:466:1-40650

se remissivam peccati, seu Impendo tibi Sacramentum poenitentiae confers gratiam ex se remissivam peccati. Ratio est, quia verba Sacramentorum significant practice id, quod causant; sicut causant id quod significant; Atqui verba absoluta causant gratiam ex se remissivam peccati; ergo productionem talis gratiae significant. Hic autem sensus verificatur etiam in eo, qui accedit ad Sacramentum cum contritione, atque adeo cum culpa jam remissa; necnon in eo, qui peccata olim confessa, & remissa confitetur iterum; Potest enim vere renovari remissio; sicut renovatur promissio, & renovantur vota, ut diximus quaest. 2. art. 5.

Dices; Dei solius est remittere peccata, juxta illud Matth. 9. *Quis potest peccata remittere, nisi solus Deus?* ergo Confessarius non remittit peccata, sed solum declarat poenitentem absolutum.

Respondeo, Deum solum remittere peccata auctoritate propria; Confessarium vero auctoritate aliena, & accepta a Deo, tamquam a principali remittente.

VII. Quæritur ultimo, Quandonam confertur gratia Sacramentalis? Num post prolationem illorum dumtaxat verborum, Absolve te, quæ sunt essentialia, ut tenent Suar. Lug. Bonac. & alii; An vero post illa verba, A peccatis tuis, ut tenent Vasq., Henr., & alii putantes, quod quamvis illa solum verba, Absolve te, sint essentialia, at illa alia verba, A peccatis tuis, quando apponuntur ad clarius sententiam explicandam, concurrunt ad causalitatem gratiae, & ideo gratia non confertur, nisi illis prolatis.

Respondeo, utramque sententiam esse speculative probabilem; debet tamen quilibet practice, ut advertunt Valent., & Henr., habere intentionem conferendi gratiam, & absolven-

di juxta intentionem Ecclesiae, & institutionem Christi Domini: Et idem dicunt servandum in consecratione Calicis; Oportet enim habere intentionem consecrandi juxta intentionem Ecclesiae potius, quam consecrandi statim post illa verba, Hic est calix Sanguinis mei. Et ratio in utroque casu est, quia cum sit dissidium inter Theologos, num in Sacramento Poenitentiae sint etiam de essentia verba illa, A peccatis tuis, & in consecratione calicis illa alia verba, Qui pro vobis, & pro multis, &c., ideo intentio ministri relate ad absolvendum, & consecrandum debet esse juxta institutionem Christi Domini, & non juxta hanc, vel illam opinionem.

ARTICULUS II.

Quandonam conferri possit absolutio sub conditione, aut differri?

- I. *Valida est, sed regulariter illicita absolutio sub conditione de praterito, aut de presenti.*
- II. *At sub conditione de futuro est invalida.*
- III. *Cur possit Matrimonium celebrari sub conditione de futuro, quin suspendatur effectus Sacramenti? Et cur solum Matrimonium, urgente gravi metu, simulari possit?*
- IV. *Quibus de causis possit aliquando, aut debeat absolutio differri?*
- V. *Peccatori publico qualiter differenda sit absolutio?*
- VI. *Num debeat Confessarius accommodare se opinioni probabili poenitentis; quamvis ipse tali opinioni non adhaereat?*

I. **Q**uæritur primo, Possitne dari absolutio sub conditione de praterito; verbi gratia, si jam
re-

restituisti, si concubinam eiecisti, &c. vel saltem sub conditione de presenti, dicendo verbi gratia, si est vivus ille, quem vulnerasti, &c; Ego te absolvo.

Respondeo, absolutionem sub conditione sive de præterito, sive de presenti non esse invalidam, cum non suspendat actum, nec Sacramentum, nec gratiam; Vere enim Sacerdos intendit absolvere de presenti, si res ita se habeat, uti sub conditione exprimitur. Est tamen hujusmodi absolutio illicita, nisi adsit rationabilis causa; quia usus Ecclesiæ non est sub hujusmodi conditionibus Sacramenta conficere; atque hoc exigit reverentia debita Sacramentis.

Excusat tamen aliquando necessitas, ut si dubites positive de dispositione penitentis, nec possis dubium deponere. Pariter si quis dubitet rationaliter, an valide formam absolutio-riam protulerit, poterit iterum illam sub conditione mentali pronunciare; vel si dubites de sufficienti materia; ut si quis solum peccata dubia confiteatur, nec recordetur certa, quod facile in pueris accidere solet; tunc enim licite sub conditione absolutio profertur.

II. Quæritur secundo; num possit absolutio conferri sub conditione de futuro; verbi gratia, si cras restituas, Ego te absolvo.

Respondeo, hujusmodi absolutionem non solum esse illicitam, sed etiam invalidam; quia non potest suspendi effectus Sacramenti a ministro, posita materia, & forma ejusdem, seuposito toto Sacramento: Quare Sacerdos sic absolvens neque absolvit de presenti, quia non est impleta conditio; neque absolvit pro tempore futuro, quia posita materia, & forma Sacramenti, suspenderetur ejus effectus, quod fieri non potest.

III. Dices: Potest Sacramentum

Pars VI.

matrimonii celebrari sub conditione de futuro, verbi gratia, si genitores consenserint, vel si Papa dispensaverit in impedimento, ut docent communiter Canonistæ, & Theologi cum Sanch. lib. 5. de matrim. disp. 8.; ergo etiam Sacramentum penitentia.

Respondeo cum Perez disp. 18. sect. 8., concessio antecedente, nego consequentiam. Ratio est, quia in Sacramento matrimonii celebrato sub conditione de futuro non suspenditur effectus Sacramenti, positus omnibus constitutivis illius; Etenim Sacramentum Matrimonii constituitur per contractum absolutum; contractus autem tunc evadit absolutus, quando purificatur ejus conditio; quare purificata conditio, habentur simul constitutiva Sacramenti matrimonii, & ejus effectus: At si Sacramentum penitentia conferretur sub conditione de futuro, ponerentur omnia ejus constitutiva, & suspenderetur ejus effectus, quod fieri nequit. Præterea Christus Dominus instituendo Matrimonii Sacramentum solum elevavit contractum humanum ad rationem Sacramenti, nihil immutando leges contractus; cum ergo contractus fieri possit sub conditione de futuro, sicut etiam per Procuratores, per literas, per internuncium, poterit etiam tale Sacramentum sic valide celebrari. Unde purificata conditio, (ut tenet Sanch. contra alios) statim sine novo consensu perficitur Sacramentum Matrimonii, & gratia confertur; Hoc tamen non militat in reliquis Sacramentis.

Eadem est ratio, quare liceat simulare contractum Matrimonii, urgente necessitate, non liceat tamen simulare reliqua Sacramenta; (quicquid in contrarium docuerit Jo: Sanchius in Selectis quaestionibus disp. 35.) Proscripta enim est propositio 29. ab Innoc. XI. dicens: *Urgens meus gra-*
S vis

vis est causa iusta Sacramentorum administrationem simulandi. Etenim, ut docet Lumbier, & Pal., materia Sacramenti Matrimonii est contractus legitimus, qui urgente metu gravi potest simulari juxta leges contractus, & si simuletur, non irrogatur injuria Sacramento; eo quod vere non ponatur materia Sacramenti a Christo Domino instituta, quæ est verus contractus: Contra vero, si simularentur reliqua Sacramenta, vere poneretur eorum materia, & forma a Christo Domino instituta sine intentione conficiendi Sacramentum; quod gravem irreverentiam importat: Ex quo sequitur, licitum esse simulare contractum dumtaxat, non Sacramentum Matrimonii, ut fusius explicavimus in Trutina exponendo illam thesim.

IV. Quæritur tertio; quandonam possit, vel debeat absolutio differri?

Respondeo, ad validitatem Sacramenti non ob stare dilationem absolutionis post confessionem dolorosam; sicut enim in judicio forensi potest sententia proferri multo post processum compilatum, ita etiam in judicio Sacramentali: Et ob eandem rationem, Sacramentum Matrimonii, utpote institutum ad modum contractus, valide celebratur, etiam si unus consensus per longum tempus distet ab alio: Reliqua vero Sacramenta, ut sint valida, indigent conjunctione morali materiæ cum forma, ut patet.

Præterea licite etiam differri potest absolutio, Primo ex consensu Pœnitentis; Secundo, quando Confessarius indiget consilio, vel studio ad absolvendum; Tertio, quando dilatio necessaria est ad experiendum propositum Pœnitentis; Quarto ex Tambur., & Lug. licet differre absolutionem propter majorem utilitatem, & confirmationem majorem pœnitentis in bono proposito; quia Confessarius

est judex simul, & medicus; quare non tenetur statim ex hoc quod sit judex, lecto processu proferre sententiam; etenim potest, & aliquando in quantum medicus etiam debet in bonum delinquentis illam differre. Concedo tamen, quod quando pœnitens est rite dispositus, & ex dilatione absolutionis non resultat illi majus bonum; sed potius damnum, eo quod tædio affectus non facile sit rediturus, tunc Confessarius non potest absolutionem differre.

V. Quæritur quarto; An publico peccatori vere pœnitenti, puta Concubinario, Meretrici, Bandito, &c. differri debeat, aut possit absolutio?

Respondeo, Confessarium, regulariter loquendo, antequam hos absolvat, debere eorum emendationem per aliquod tempus probare. & ideo in tabella Neapolitana Casuum referretorum habentur hæc verba: *Non absolvantur Concubinari, nisi facta reali separatione & tori, & domus, per duos menses se continuerint, vel nisi certo, aut valde probabiliter constet, factos physice, vel moraliter impotentes ad recidendum, aut paulo post esse inter se matrimonium contracturos.* Eodem itaque pacto, nisi meretrix deponat habitum meretricium, & peccati locum relinquat, ita ut vivere possit sine turpi lucro, quamvis videatur hic, & nunc contrita, differenda tamen est illi absolutio, regulariter loquendo, non solum ut Confessarius certior fiat de vero dolore, sed etiam ut illa in vero proposito stabilietur, nec facile ad vomitum redeat, cum facillime aliquando proponatur scandali, & proximæ occasionis vitio, quæ tamen deinde difficile vitantur.

VI. Quæritur quinto; An possit pœnitenti disposito negari absolutio propter varietatem opinionum probabiliū.

Re-

Respondeo cum Lug. lib. 1. Responf. moral. dub. 26., quod si diverfitas opinionum se teneat ex parte Confessarii, poterit Confessarius, quam maluerit, sequi: Verbi gratia, si una opinio doceat, posse confessarium absolvere in talibus circumstantiis, altera doceat non posse; una doceat, haberi jurisdictionem a Confessario, altera non haberi, poterit profecto Confessarius, regulariter loquendo, sequi opinionem, quam maluerit, & sic, juxta opinionem negantem, poterit absolutionem negare; esto aliquando ex charitate teneatur sequi opinionem favorabilem pœnitenti, puta si pœnitens sit in mortis articulo, nec alius sit Confessarius.

Quod si diverfitas opinionum se teneat ex parte pœnitentis, puta, si una opinio doceat, pœnitentem teneri ad restitutionem, ad removendam talem occasionem, ac acceptandam talem pœnitentiam; altera opinio doceat, non teneri, non potest absolutio negari, si pœnitens sequatur opinionem sibi favorabilem, dummodo probabilem; etiam si Confessarius sit in opinione contraria. Ratio est, quia quando pœnitens est rite dispositus, & peccata manifestavit Confessario, etiam si voluntario, habet jus ad absolutionem; Atqui quando sequitur opinionem probabilem, est rite dispositus: ergo tenetur tunc Confessarius absolutionem impertiri.

ARTICULUS III.

Expediuntur reliqua ad absolutionem spectantia.

- I. Num sit valida absolutio a peccatis, non premissa absolutione a censuris, quibus pœnitens est innodatus.
- II. In quibus differat absolutio a peccatis ab absolutione a censuris?
- III. In quamvis distantia possit pœnitens

absolvi; præsertim, si ante absolutionem discedat?

IV. Num possit absolvi, qui a longe petit absolutionem?

V. Quid, si confessario innotescat, moribundum in aliqua domo clausum absolutionem postulare?

I. **Q**Uæritur primo, si Confessarius absolvat tantum a peccatis, non præmissa absolutione a censuris, pœnitens, qui indigebat absolutione a censuris, remanetne ab illis absolutus?

Respondeo, vel pœnitens culpabiliter celavit censuram, omittingo peccatum, cui ea sit annexa; vel inculpabiliter. Si primum, nec a censura, nec a peccatis absolvitur, ut patet; quia committit novum sacrilegium non suscipiendo Sacramentum: Quod etiam certum est, si quis omittat in confessione peccatum veniale, cui est annexa excommunicatio minor. Si vero inculpabiliter celavit censuram, aut quia illius est oblitus, aut quia propter imminentem mortem non potuit amplius loqui, tunc subdistingendum: Nam si censura non excedat potestatem absolventis, per illa verba, Absolvo te a peccatis tuis, absolvitur a peccatis simul, & a censuris, (ut diximus art. 1. ex Leand. quæst. 38.) Tum quia nomine peccatorum veniunt etiam censura, quæ sunt vincula orta a peccatis; tum etiam quia præsumitur, quod Confessarius absolvens velit fungi apte munere suo, atque adeo velit absolvere pœnitentem a censuris simul, & a peccatis.

Quod si censura excedat facultatem absolventis, iterum distinguendum: Nam vel Confessarius absolvit bona fide a peccatis; & tunc pœnitens remanet absolutus quidem a peccatis, sed non a censuris, ut communiter tenent Doctores cum Suar. contra